

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХОРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХОРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1956
ЯНВАРЬ
25
СРЕДА
№ 18 (3471)
Өртөз 20 коп.

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

СЭКП обкомунда болгаш облкүссомда
(1 арын).
БҮР БОЛГАШ КУРУККАН ЧЕРЛЕРНИ
ШИҢГЭЭДИП АП ТУРАР ЭР, ХЕРЭЭЖЕ!
КОМСОМОЛЧУЛАРГА, БҮГҮ ООЛДАРГА
БОЛГАШ КЫСТАРГА. Бүр болгаш курук-
кан черлерини шингээдип алгырыга шы-
ларган комсомолчуларның болгаш анык-
тарын чөвүлел хуралының киржикчиле-
ринин кыйгыры (1 арын).
СЭКП-нин XX съездинин Директива-

ларынның төлөвилелин совет улус ижи-би-
ле таныжып турар (2 арын).
Улустар арасының културлуг харыл-
дазын бүгү тала-биле калбартыр дээш
(2 арын).
БҮР ЧЕРЛЕРГЕ ЧАА-ЧАА КУШ-
АЖЫЛЧЫ ТИЙЛЕГЕЛЕРЖЕ! Бүр болгаш
куруккан черлерини шингээдип алгырыга шы-
ларган комсомолчуларның болгаш анык-
тарын чөвүлел хуралының киржикчиле-
ринин кыйгыры (2 арын).

ВПСФС-тиң секретариатында (2 арын).
И. Нунгажамал.— Коммунистерниң ко-
хоз бүүдүргөсине мурнакчы киралгачы
(3 арын).
А. Анара.— Комсомолчуларның мур-
накчы ролун бедир (3 арын).
А. Лисешич.— Тулугта күш-ажылын
бүүдүргүзүп бедир (3 арын).
СЭКП-нин XX съездинин Директива-
ларынның төлөвилелин дугайында даш-
тыкы парзала (4 арын).

Партия райкомнарының илеткелчилер бөлүктөрү

Социалисттик экономиканың болгаш
култураның чаа бүүдүрүшкүнү дээш
совет кижилер кызыккан демисейин турар-
лар. Улустун материалдык болгаш култур-
луг чаагайжыдыгынын улам күштүгү к-
дүренин талазы-биле партияның болгаш
чазактын шийтирилдеринде айткан про-
грамманың сорулгаларын чедишкенин
күссөдери — хаммыктын мурнуна поли-
тиктиг ууртулганын органдары болур
партия комитеттеринин органдары ажы-
лыгдан улуг хамааржыр. Органдары
ажы-дөргө, хаммыктын мурнуна кили-
лер-биле ажы ол болур. Органдары
ажы-дөргө, массаларын шийткенде күш-
ажыкче чүтүлдүг чорукту хайындарын
үндүр, оларын чогадыкчы, чартыкчы
инициативанын бүгү хемчеглер-биле х-
жүдөр, бүүдүргө бүтүзү бүүдүргө план-
нарын күссөдери дээш, көдө ажы-агый-
ның бүгү култураларынын дүктүтүүн
болгаш мал ажылынын продуктулуун бед-
илери дээш социалисттик чарышты калбар-
тырар деткири болур.

Политиктиг агитация — ажылы чон-
нарын ортузунга органдары ажылы-
н кол чугула кезе болур. Бистин партия
политиктиг агитациянын улуу-биле үнел-
көргү турар. Политиктиг агитация болза
ажылы чоннарын калбаа массалары-би-
ле бистин партиянын харылдазынын
ажы-агый болгаш култура тургузушкуну
сорулгаларын күссөдери чөвүлел
чонна мобилизацияларын болгаш кижил-
деринин күчүлүг чөвүлел болур.

СЭКП ТК-ның Илеумазарының до-
таалдарын күссөдери партиянын х-
лөй органдарынын чамдык эки ажы-
дарын кылган болгаш идеологтук ажылы
эки ууртун турар аларган. Партиянын
х-лөй органдарынын масса-политик-
тиг ажылы бодунун ууртулганын эки
жиген. Чонну ортузунга илеткелчилер
болгаш лекцияларын х-лөй номчун турар
аларган. СЭКП райкомнарынын болгаш
хооромунун чонна илеткелчилер
бөлүктөрү бо талазы-биле улуг уур-дуга-
лыг болур турарлар. Оларын х-лөй кези
эки үгөдөр дуржулганы көргүзүп турарлар
болгаш ажылы чонну политиктиг кижил-
деринин талазы-биле эээн ажы-
дарын чорудуп турарлар.

* СЭКП-нин Бил-Хем, Өвүр болгаш Чаа-
Хал райкомнарынын илеткелчилер бөлү-
күдүн ажылы ботай эвес органдарын
турар. Чаа-Хал райкомунда илеткелчилер
бөлүк 21 кижиге составтыг. Илеткелчилер
бөлүкү партия-совет активтиг болгаш
инициативанын шийткенде оң-не шы-
рак билгилер эштер кирип турар. Партия
райкомунун секретары эш Бегин илеткел-
чилер бөлүкүн ууртулганын болуш, олар-
ны өй-өйдө сурган турар болгаш колхоз-
тарга илеткелчилер үргүчү кылып турар.

Партия райкомнарынын чамдык илеткел-
чилер бөлүктөрү оларга даяккан сорул-
галарын күссөдип шыдабайн турарлар.
Чижек кылдыр партиянын Кызыл райко-
мунун чонна илеткелчилер бөлүкүн ап
көргүзүп. Мынд 18 илеткелчилер сави-
тынын турар болза-да, оларын х-лөй ну-
руузу чонну мурнуна чылдык дүргүзү-
лө чангыс-лаа политиктиг илеткелчи кы-
лаан. Райком секретары эш Бегин илеткел-
чилер бөлүкүн кошкык ууртуу турар.
Илеткелчилерин семинарларын кончуг
хөвөр чорудуп келген, районда ажы-агый
болгаш култура тургузушкунун бай-
далынын дугайын оларга тайылбырлап
бербейн турар, номчун турар илеткелчилер-
ни шынарын контролдабайн турар.

Партиянын чамдык райкомнарынын бол-
гаш оларын пропаганда болгаш агитация
килдистеринин талазындан илеткелчилер
бөлүктөрине ууртулганын кошкыктын
түннелинде эээн х-лөй райондарга
илеткелчилер бөлүктөрү шуут дүшкөн бо-
луп турар, райкомнарынын илеткелчилери-
биле политиктиг болгаш эртем билгилери
нептердер талазы-биле инициатива к-
жигүнеринин араалык ыктаа чиккен бо-
луп турар. Чижек, Партиянын Чаа-Хем
райкомунун пропаганда болгаш агитация
килдистеринин өргөлдөжүн эш Тамба ол ини-

СЭКП обкомунда болгаш облкүссомда

СЭКП обкомунун болгаш облкүссомнун сүт саалдазынын талазы-биле шилчир Кызыл тугун тыпсыр дугайында

1956 чылдын январь 1-деги байдалы Эуугар сүтүгү малдын продуктулуун
көвүдөдөр талазы-биле социалисттик чарыштын түннелин чугаалажып көрүшкөн,
область Совединиң күссөдери болгаш СЭКП обкомунун бөрүлүгү доктаатканы
болза:

1. Район талазы-биле шилчир Кызыл тукут сазар инек бүтүзүндө 172,5 кг. сүтүгү
алган Бил-Хем районга (СЭКП райкомунун секретары эш Савкин, МТС директору эш
Балабанов, МТС-тин кол зоотехниги эш Сычев) артырар.
2. Колхоз талазы-биле шилчир Кызыл тукут сазар инек бүтүзүндө чүгө 191,1
кг. сүтүгү саап алган Бил-Хем районун Кочетов атыг колхозундан (колхоз даргазы
эш Гордеев, парторганизациянын секретары эш Ершов, зоотехник эш Акимов)
алган, сазар инек бүтүзүндө 309,9 кг. сүтүгү алган Бил-Хем районун «Искра» кол-
хозунга (колхоз даргазы эш Демков, парторганизациянын секретары эш Бондарен-
ко, зоотехник эш Лавренко) тышар.
- Фермалар талазы-биле шилчир Кызыл тукут сазар инек бүтүзүндө 309,9 кг.
сүтүгү алган Бил-Хем районун «Кызыл тараачын» колхозунун Туранда сүт-бараан
фермасында (СЭКП-тин өргөлдөжүн эш Хомутова) артырар.

Кур болгаш куруккан черлерни шиңгээдип ап турар эр, херээжен комсомолчуларга, бүгү оолдарга болгаш кыстарга

Кур болгаш куруккан черлерни шингээдип алгырыга шылааран
комсомолчуларның болгаш аныктарның чөвүлел хуралының
киржикчилеринин
КЫЙГЫРЫ

Эргим эштер болгаш өнүктүр!

Бис боттарымыстың чөвүлел хуралымыска кайгамчыктыг үдө чымдымыс. Ма-
наа, бо кыйгырымын хураан алгырымыс, Кремльге, бо сапта Совет Эвилелиниң Ком-
мунисттик партиямын XX съездине удаас бодунун ажылы эгелер.

Партияның болгаш бүгү совет улустугу амдырамынга ол шыларангай болууш-
кунун бүүдүзүдө боттарымыстың төрөн партиямыска — коммунисттик улуг тур-
гузушкунун баштыгымынга болгаш сөрүк кийричкенинге илеткээр чүүлдер бистин
Төрөн чуртувустун бүгү ажылы чоннары-биле бир дөмөй, бисте база бар.

Коммунисттик партияның Төн Комитеди болгаш ССР Эвилелиниң Министрлер
Чөвүлел миллион-миллион гектар кур болгаш куруккан черлерини шингээдип ал-
гырынга улуг чаагай программанын хураан алган хүнерини бистин аравыстан кижил-
дүргөн боттарымыска турар. Ол дөргө мергес болгаш дилим программалар — тараа бүүдүрүн
дүргөн бурунгаарларын, апаа үндөлдөш мал ажылын болгаш социалисттик кудө
ажы-агыйның өске-даа адыраарын көдүренин, чонга аш-чечкин болгаш чижек
үдөтүргө чиг-эттик элекчилер бистин туртувуска тургузарының шын оруун ол
айтып берген.

Ычанганш партияның болгаш чазактын шийтирилдеринде бижитинген чүүлдер
боттанган: 30 миллион ажыг гектар кур болгаш куруккан черлер аңдартылган, ол
бүгү Төрөн чурттуг эрге-ажыктарынга, бистин улузвустун чаагай чорунуна
оораан-болуп турар.

350 муң ажыг анык патриоттар комсомолдуг пүтүвэлеринын алгаш, Сибир-
нин, Казакстанын, Уралдын, Поволжьянын карак четтес хоулдарының чорукчан-
нар. Тракторларын, автомобильдерин, тулуг материалдарын муң-муң эшелоннар
ол районнарже улай-улай шуужук чоруп турган. Төгүтүнчү ам-даа көрүп билбейн
улуг чаагай планнарын бестүн көбөөн кыска хуузада боттандырар аргалыг кү-
чүлүг Совет Төрөн чурт дээш ханы өөрүшкү болгаш чаагай патриотчу чоргаарла-
нышын бистин чүрөктөрүниң дөлгөн турган! Чүгө ийи чалыраарын дүргүзүс
бизин хову делгенеринге тараа бүүдүрүлүг фабрикалар — 425 чаа совхозтар, он-
он машина-трактор станцияларын өзүп үгөн, муң-муң чурттага бажындары, мас-
терскалар, бүүдүргөниң болгаш амдырал-чурттагыны өске-даа бажындары
түтүнгөн.

Партияның дайынчы оналгазын күссөдери киржирин боттарымыска улуг
алдар кылдыр бистин аравыстан кижил бүтүзү санап турар. Бистерге бүгү-ле чүг-
дөр чиги-биле апаа-ла кылдынын турар деп чугаалаарын күзөвейн турар бис.
Улуг бергелерин ашкып эртер, бойдуштун күштеринге уур тургучу демисей уур
биске тааржып турар. Бо черлерин кыштары—ажык сөөк, хаттыг, шууган-
дүвүлүг, а чалгы айларда бүтүн дүмүр өстүр ажылаар апаар, мычмас болза
шөг-үе эртип, дүгүр чок болур. Мычмаска кат-ишкн хураан далганынче бар
чидарымыс ол эвес деп чүвени билеп турган бис. Чаа черлерге бижык бүдүш-
характерин кижилер шийтинген. Олар бергелерин мурнуна аткаарып чангыс
паанарын. Аткааралай-лаа турарлар! Кур черлерге барып чурттай берген аш-
тыларын х-лөй нуруу кыска хуузаанын дүргүзүдө боттарынын ажы-херезин
кайгамчыктар мастерлер—трактористер, комбайнерлер, малчынар, ногаажылар,
тулугчулар аларганар.

Мычмаска бүгү-ле кылдынган чүүлдер — кайгамчык улуг ажы-херектиң
чүгө эгени ол деп чүвени тодаргай билни турар бис. Бо чазын чаа черлерге 30
миллион ажыг гектар тарытылган турар ужуруг. Бистин хуузагевис — аңдар-
тылган кур черин бүгү шыдаан бедик дүктүгү өстүрүп алмыр болур. А ол болу
чедип келбес, бедик болгаш туртуштуг дүктүгүн чалаап алмыр төдөдө ам-даа
кысмак болгаш шулдугу ажылаар херек.

Бистин эргип четинмес Төрөн чуртувустун бүгү булуңнарында совет кижилер
төгүлдүг чүгүдө документин—1956—1960 чылдарда ССР-нин улус ажы-агый-
нын хөгжүдериң алдыгы беш чыл планнын талазы-биле СЭКП-нин XX съездинин
Директивааларынның төлөвилелин ам кайгамчык улуг көдүрүшкүн-биле чу-
гаалажып турар. Бистер, бистин бүгү улузвус-биле бир дөмөй ол документин
бистин социалисттик Төрөн чуртувустун тийирибес күжүңү болгаш күчү-шыл-
дынын бүүрөдөгү илерин, бурунгаар, коммунистке шийчээшкенин улуг чаагай
перспективалары кылдыр көрүп турар бис.

Социалисттик чер ажылын күштүг көдүренин улуг планнары Директиваалар-
нын төлөвилелинде көрдүнгөн. 1960 чылда бистин чуртувус тараанын нини
чымдазын 11 миллиард пудка чедир ужуруг. Ол сорулгалын күссөдериңге улуг
улуг-хуу селерин-биле бисте оонажып турар, эргим эштер.

Көдө ажы-агыйның бүгү ажы-ишчилери-биле кады партияның ол дайынчы
оналгазын алдарыг күссөдир дээш боттарымыстың бүгү күштериниң болгаш
билиглериниң бөрүвисти Коммунисттик партиямыска, төрөн Совет чазавымыска
айтыпкан турар бис.

Кылдыр ажыларын нарынның болгаш улуг хемчээдиниң мөдөдөр билбешаан,
кур болгаш куруккан черлерини шингээдип ап турар бүгү аныктар боттарынын
иштики куралдарынын болгаш аргаларын ажы-агыйын өзү-биле сазап көрүп,
совхоз, МТС болгаш колхоз бүтүзүн үгөдөргө, ажыктыг, бедик орулгалыг ажы-
агый кылдыр дээш мурнакчы дуржулганы калбаа-биле нептередирин кыйгырып
тур бис.

Кур болгаш куруккан черлерини шингээдип ап турар бүгү ажы-ишчилер
тракторларын база көдө ажы-агыйын бүгү машиналарын болгаш чепсектерин
өй-шаанда тергип эки септерин, кызыл чүгүдө өй-шаанда сөөртүп чедирини,
шөдөргө х-лөй харын мөңгөрүн, эрзон сугаларын кызындыларын, үрзениннин чазар
шынарын чедир аргылаарын, чыктык тарылыг агротехниканын эки хууза-
ларында чорударын кыйгырып тур бис. Хову ажыларын баштайгы хүнеринде
дөдөдөш-ле ажылаашкынын ээлчег нормаларын ажыг күссөдирин, гектар
бүтүзүн ажылаан кылырнга күш-ажык чарыгдалын өвөөдөдирин чедип алмыр бис!

Механизаторлар тулуг ажылының мергежилин шингээдип алмыр, а тулугчу-
лар—хову ажыларынның илгитүгү хүнеринде чаштыркычлар, принципчи-
лер, чолочулар, чүдүргүчүлөр, сөөртүкчүлөр болурунга белеткенер ужуруг. Та-
рылга, дүктүгү ажаан алышкынын, тууушкун — бистин нини херээвис, эргим
тулугчулар болгаш механизаторлар!

Кур болгаш куруккан черлерини шингээдип алгырың районнарынга эркен
чылын х-лөй ажы-агыйлар кукурузаны эң баштайгы-ла дугаарында тараан.
Агаар бойдуштун таарыма чок байдалдарында бедик ол култураны билигил
эртүргөн черлер оң эки дүжүн бергенин карааны-биле көрүп бүүдүзөн бис. Чи-
жээлөргө, Алтай крайга Сталин атыг колхозтун аныктар эвөөзү Ключеве
МТС-тин чакторин Павел Моностырев-биле кады ажылап турган гектар бүтү-
зүндө-не 30 центнер кукуруза баштарын болгаш 150 центнер ногаан массаны
ажып алган, а Кустанай областың Моностырев тараан совхозтан Василий Доку-
чевтиң аныктар эвөөзү 32 гектарын гектар бүүдүзүндө-не 32 центнер куку-
руза баштарын болгаш 400 центнер ногаан массаны алган.

Кукурузаны тарып өстүрүң мурнакчы агротехниканын шингээдип ап, ол
ажы-херекке эң-не дуржулгалыг болгаш чүткүлдүг кижилерин тургузуп, бо чылын
ол үнелг културанын тергип эки дүжүн өстүрүп алгылынар, эштер!

Х-лөй х-лөй чаа совхозтар колхозчу эртемден — дуржулгалыг Терентий Семенович
Мальцевтиң аргалыг Эуугар он-он муң гектарларын ажылап кылган болгаш апаа
арга-биле ажылап кылган улактоктарга көдө ыныг шөдөдөр дүзү бедик дү-
жүтүгү алганар. Көдө ажы-агыйның өске-ла мурнакчылары база эвөөт эвөс
чаа чүүлдерин кирип турар. Бистин хуузагевис — эртемнин болгаш практи-
каын чедишкенин бүүдүргө ам-даа чүткүлдүг нептередирин, продукциянын

чангыс чижек хемчээлин бүүдүрениңге күш-ажык чарыгдаларын өвөөдөдөр дээш
улам-на иденпейин демисейин болур. Чуртка чижек өртөктүг х-лөй тарааны бер-
дөдөдөр!

Кур черлериниң бүгү комсомолчулары, бүгү аныктары дүктүгү ажаан алыш-
кынын бүгү талазыг, ынак белеткенерин, 15-футоний комбайн бүтүзүңге хүнде
20 гектардан эвөөт эвөс ажылаашкынын хандырып, дүжүтүгүг анылаашкынын
ажып алышкынын калбаа-биле ажылап, автотранспортиң тода ажылаарын
организастан, механизастаан шаңнарын дерининге, тараа салдатарын, тараа кур-
галыр черлерин болгаш элеваторларын тударында иденпейин кижилерин кыйгырып
тур бис.

Тараа — кол, шийтирилг чүгү ол. Мычмаарга тараа бүүдүренин бүгү хемчег-
лер-биле көвүдөтүшкөн, кур черлерге мал ажылын база харугда хөгжүдүп, саз-
тарын болгаш өгөрдөдөр өстүрер херек. Ол ажы-херектерин дайыгыч суу-биле
сегирип алышканыр, эштер. Мыныстың база малды, хаваннарын, хойларын, күш-
тарын өстүрүп, оларын оодик продуктулуун чедип алмыр бис. Күүнөгө чүгө
х-лөй тарааны эвөс, харын х-лөй сүтүгү, саржагын, ытти, дүктү, ногааларын, кат-
чиктерин бердөдөдөр.

Чаа черлерге боттарымыстың аалчылар, «сезончулар» кылдыр санавайн турар
бис. Бистин аравыстан х-лөй х-лөй кижилер мында оарык ийи чыл чурттан турар.
Кайгамчык делгем хоулдарга аажок ынакмаан бис. Мычмаарга чаа сууларда со-
циалисттик хоорайның төлөвилелин чурттан турар, эки, өөрүшкүгү чурттап ту-
рар деп чүгө хаммымында бешин көсүк болуун дээш ол черлерге эки суурун,
хөвжө хураай култураларын чедир төдөдө, кур черлерин анык кижилер, сил-
лер чурттага бажындарынын, школарын, клубтарын, аменделерин, столо-
валарын, магазинерин тууушкунуна иденпейин кижилерин кыйгырып
тур бис.

Чаа черлерин анык чурттакчылары бистерге Кустанай областың «Урнеиский»
совхозунуң комсомолчулары болгаш аныктары үгөдөр-чижек болуун. Комсомол
комитетинин секретары Виктор Фомичев баштаан мында аныктар бригадасы 500 муң
кезек тууйбуун белеткен. Москва почтамадынын ашкылынын чораян Нина Абрамова
баштаан 8 кыстар школа, аменгел бажымаан, ийи чурттага бажынынын фунда-
менттерин салганар. Аныктарын чурт бригадалары планда көрдүнгөндө беш
катап х-лөй—12 муң кубометр хымырныг олеткелчилер. Аныктар ажылаан хөстүг
үгөдөдөр клубту, ногаа шыгжаар черин туудуп, боттарынын эштеринге хуузуңда сөз
бажындар туудуп азырныга дуулашканыр. А ол совхозта шуут дөрт квартиралар-
дыг 20 бажындар, дөрт нини чурттага черлери, хууда үш чүс ажыг бажындар,
чедип чыл школасы, уруугар аялыг, магазинер, чунар бажындар, столова, х-лөй
бажындар чер, электростанция, тараа шыгжаар чер, тууйбу завод туттунган. Он
чыл школасын, култура ордуун, шала-бетон заводун туудуп турар. Совхозтун суу-
рун социалисттик болгаш радиошкола.

Кур черлерин тулугчулары, механизаторлары, бүгү аныктары:

Тулугу бүтүн чылды өттүр чорударын; чурт иштинин тулуг материалдарын
илердин тынарын болгаш калбаа-биле ажылаарын; боттарынга тууйбу, сапан, хана
боттары белеткериң таарыштырып алмыр; тулуг ажыларын шынарын экижи-
дерин болгаш үгезин чинагедирин кыйгырып тур бис!

Х-лөй х-лөй совхозчу суулар ам бешин каракты өртүп турарлар, мычмаажок бир
эвөс садтарын өстүрүп, кулчуларын ногаандып, чечектерин олурутуп болзу-
вусса олар улам-на чараш-чааган оолу бээр. Саратов областың Чернышевский атыг
болгаш «Номосовский» совхозтарынын аныктары бо ажы-херекке төлөйтүгү үгө-
дөр-чижек көргүзүп турар, оларда 10—12 гектар садтарын олуруткан. Ажылыс об-
ласта Маяковский атыг совхозта 22 гектар шала анык сад өзүп турар. Чер бол-
ганга мынды болур болгаш болур-даа ужуруг: бо чазын х-лөй-дөй орутулуг мын-
тарын болгаш каттарын олурутканыр!

Суг мосидактарын болгаш суг хөдөктерин тударыңче кирер үе база келген.
1956—1957 чылдарын дүргүзүңда чаа совхозтарга 500-тен эвөөт эвөс суг мо-
идактарын болгаш суг хөдөктерин тударыңче аныктарын кыйгырып тур бис. Олар-
га балыкты, сазтарын, өдүртерин өстүрөдөдөр!

Бисте эки угааннар болгаш улуг планнар х-лөй. Партия биле чазак биске анык-
бүрү дуулажымын болгаш деткичтерин көргүзүп турар. Мычмаажок кол чүгө бистер-
ниң боттарымыстан, бистин инициативаыстан болгаш бот ажы-чорудугаыстан
хамааржыр.

Алтай крайның «Поселкинский» совхозтан оолдарын болгаш кыстарын
көдө ажы-агый институтунда заочно өөренип турары азы «Урнеиский» совхозтун
аныктары ышмак кезекке школага өөренип болур бис. Боттарымыстың агротехни-
каныг билгилериниң чүткүлдүг бедирин, апаа бөлүмнерин болгаш курстарын
кадык четкини тургузуп, оларга бүгү аныктарын хаара тулар бис. Бир эвөс бот-
тының уран-чүгүлдүг организандар, ыры, шии, таңды бөлүмнерин, хол бөмбүтүн
болгаш дымка командаларын, бистин, чик атлетиканын секцияларын тургузар
болзувусса, клубтарга чалагарлыг чоруктарын чер болганга чайладып болур бис.
Чүгө ажы-ишчи болгаш сагынын болур херек, мычан боттарымыстың хөстүг шак-
тарымысты эки, хөгүлү, културлуг эрттирер бис.

Бүгү совет улустун деткичтерин бистин аравыстан кижил бүтүзү хүн-бүрү мөдө-
реп билеп турар. Москвадан, Ленинградтын, Киевтин, Минскин болгаш өске-даа
хоорайларын база республикаларын аныктары биске х-лөй саныг бедиктерин чору-
дуп берип турар. Улуг Совет Төрөн чуртун азы-бүрү булуңнарында чылгыг сөс-
терин чалаар бистин адрезниске кээп турар.

Ону дээш бүгү-ле чаа черлерге барганнарын мурундан силерге улуу-биле
өөрүп четирин, бистин эргим өнүктүрениң! Бистин найырамымыс улам-на
күштүгү бажылап, бистин коллективтериниң аразыга чогадыкчы чарышты,
бүүдүргөч кыйгырашкынын нептередирин!

Чаа черлерге чагыларын муң-муң бүүдүргөдөр күссөдип турар. Заводтарын
комсомол организациялары ол чагыларын күссөдиринче онза кичөөн сазыр дээр-
лиңе идеген турар бис. Анык трактор тулугчулары болгаш машина тулугчулары
бүгү ажылыңар-биле кады тракторларга, комбайндарга болгаш өске-даа көдө
ажы-агый машиналарыга чагыларын күссөдирин дымка дүгөдөдө, чаа совхозтар-
ын болгаш МТС-терин артык кезектер-биле четчир кылдыр хандырып болур.

Тулуг материалдарын бүүдүргөдөдөр анык ажылыңарын, силер, цемент-
тин, шыналарын болгаш өске-даа материалдарын х-лөй-биле бүүдүренин кыйгы-
рып тур бис,—оол кур черге эргөжөк чугула!

Уран-чүгүлдүг болгаш култура-чырымдышкынын албан черлеринин ажыла-
чылары кур черлерге бистерге эки концерттерин болгаш шийлерин үргүчү кээп
турарындарын, бот-тымыңгы уран-чүгүлдүг эки организастар талазы-биле биске
дуулажымын кыйгырып тур бис!

Кур болгаш куруккан черлерини шингээдип ап турар эргим эштер, эр, херээжен
комсомолчулар, оолдар болгаш кыстар!

Бистер анык болгаш күштүг бис, боттарымыстың ынак Төрөн чуртувуска х-лөй
чүүлдерин кылып шыда

Коммунистерниң колхоз бүдүрүлгезинге мурнакчы киржилгези

Колхоз бүдүрүлгезинге коммунистерниң мурнакчы ролун болгаш харымсалганын беддер талазы-биле Тес-Хем районунун партия организациялары сөөгү үедө элзеп азымдарын чоруткан.

Районун колхозтарынын бригадаларында болгаш мал ажылынын фермаларында 14 партия бөлүктөрү колхозчулар ортузунга кижиздикчи болгаш организацик азымдарын чорутуп турар. Интинин күш-ажылына киржилге талазы-биле боттарынын ишиз илдепкейлиги болгаш чүтүлүүн көргүскөн коммунистер дыка хей. Чижээ, Калинин аттыг колхозтун койжуу эш Бодинай ол колхозтун хояя 1948 чылдан бээр кадары, чыл-бүрүтө 300 баш хураганарын өстүрүп келген. Эрткен чылын ол 356 баш койдан 360 хураганарын доруктураш, фермага хураган болгаш кой бүрүтүндө 2 килограмм дүтү кыргып алган. Ленин аттыг колхозтун койжуу эш Бекпеа бодунга

быжылгаан 700 баш хойну менди ажаап, кой бүрүтүндө 2 килограмм дүтү кыргып алган. Сталин аттыг колхозтун саанчы эш И. Дырткы бодунга быжылгаан инек бүрүтүндө сүт саалгазын 1954 чылдын 2-3 катар өстүргөн. Ол ышкаш Сталин аттыг колхозтун хойжулары С. Санчи-оол, С. Даваа, Ленин аттыг колхозта саанчы Дешки, туугузу Б. Делег, малчын Авыт, Калинин аттыг колхозта туугузу эш Шойда, хойжу Девен-оол олар колхоз бүдүрүлгезинде ак-сеткилди ажаап, боттарынын мурнакчы ролун көргүзүп туралар.

Ынчалза-даа колхоз бүдүрүлгезинин улаштырууда масса-политиктиг азым четтес чоруп турар. Районун колхозтары мал чечерини белеткериинин планын күөтсөп, колхозчуларын сууржудар ажалын темпизин оожум, туугу бригадаларында, мал фермаларында ажаап турар коммунистерниң саны өзөш, бригадаларда

күш-ажылдык бүдүрүлгөзү чавис болуп турар.

СЭКП райкомунун бюрозун болгаш партия эге организациялары коммунистерниң мурнакчы ролун беддер ажаап ала-даа четтес чорутуп, онашкан ажал дугайында олардан негедени кошкылып, четтестерин уауткаарынын ченээ болуп шүгүмчүлөдү, бот-шүгүмчүлөдү, ылангы алаандан өрү шүгүмчүлөдү четтес дөткөп турар.

Колхозтарын организес, ажал-агый талазы-биле улам быжылгаар дөш демиселге коммунистерниң авангардылык ролун беддери, ажал-агыйы болгаш политиктиг сорулгаларын чедишкенин күөсөдиринче бүгү ажалыч чоннарын мобилистаары колхозтарын партия организацияларынын чугула сорулгазы болуп.

И. КУНГАЖАП.

Комсомолчуларнын мурнакчы ролун беддер

СЭКП ТН-ның январь Пленумунун колхоз бүдүрүлгезин улам көгүдөринче угланган төгүлүг шийтирлерин амырап-га боттандырып Сут-Хөл районун комсомолчуларнын болгаш аныктарынын чедишкенин киржилгезин комсомол организацияларынын чокта чаа болуп эрткен өткө-сонгулалыг хуралары болгаш ВЛКСМ-нин район конференциязы демдегелген.

Эрткен чылын түннелде районун колхозтары боттарынын мурнуна салдыган ажал-агыйы сорулгаларын чедишкенин шийтирлер, чакы тарылганы болгаш күсүк чор аядарылазынын планнарын, малдын баш санын өстүреринин планын шийтир-биле күөтсөп. Мал ажылынын продуктулу мурнуна чыгардырылган элзон бедер, колхозтарын күөтсөп, сүт, дүк киярининин планын, МТС-ке натура төлөвири эки күөтсөп.

Ол бүгү ажал-агыйы сорулгаларын чедишкенин шийтирлеринге районун колхозчу комсомолчулары болгаш аныктарын улап киржилгезин болган. Олар колхоз бүдүрүлгезин харымсалгалыг улаштырууда улам-ча хей-биле ажаап туралар. 300 хире колхозчу комсомолчуларын шийтирлер мал фермаларында 68, хову бригадаларында 145, туугу бригадаларында 40 хире комсомолчулар ажаап турар.

Колхоз бүдүрүлгезин көгүдө херекке ак-сеткилдин, чүтүлүн илереди, боттарынын ажал-агыйы мергежилдин беддир турар мурнакчы аныктарын саны көүдөш. Илангы «Сталинчы орук» колхозта чыгычы Бавуу 1955 чылда терзэн 17 баш белерден 17 кулунарын, Калинин аттыг колхозта хойжу Монгуш Докал 356 хойдан 372 хураганарын чилирп чокка камтап алганнар. Монгуш Докал хой бүрүтүндө 2 килограмм дүтү кыргып. Боттарында быжылгаан инек бүрүтүндө-не «Сталинчы орук» колхозта Бокеек 720 литр, Ысык 648 литр сүтү, Сталин аттыг колхозта Норжунмаа 619,3 литр сүтү саап алганнар. Ол болза, районда бедис көргүзүп болуп. Калинин аттыг колхозта инек кадарызы Бөргөн-оол 115 баш саар инектерин үзгелерин кадары, ферманын сүт саап аларынын ияны планын күөсөдирин хандырган. Ол ышкаш колхозтарын чакы болгаш күсүк хову ажаптарында боттарынын онза илдепкейлиги илереткен «Сталинчы орук» колхозта Хунду-Самбуу, Калинин аттыг колхозта О. Угу, Яланов аттыг колхозта Докал, Киров аттыг колхозта Делек болгаш еске-даа комсомолчулар бар.

МТС-тин механизаторларынын күжү-биле эрткен чылын 1170 гектар кур чер аядарында болгаш ажаап-га кияр кыдыр белеткенин. Механизаторлардан комсомолчу комбайнер Г. Цадков чыл

планын 122 хуу күөсөдү, 451 килограмм кыраа чүтүлү камтап алган. Комбайнер М. Бөмбү-оол база-ла эи эки ажалыг механизаторларын бирөөн болуп илерен.

Колхозтарын үгөткитеринде болгаш тускай эртемнелеринде база-ла хей комсомолчулар ажаап турар. Илангы комсомолчу зоотехник Малеров партиянын кийтирерин сууржудар болуп күөдүн илереди, колхоз кижиздикчи кирип алган болгаш онашкан ажалында онза чүтүлүг ажаап турар.

Мал ажылында комсомолчулар болгаш аныктар амы уде мал кыштагалдышкынын чедишкенин эрткер дөш, кышмакай ажаап, оң ажаап газыл, олардышкынын болгаш чегерилгенин экижили туралар.

Колхозтарын хову, ороор, туугу бригадаларында болгаш мал ажылынын фермаларында аныктарын мурнакчы ролун улам-ча беддери чугула.

Амы уде чакы тарылгага белеткелер ажалын чорутар, колхозтар туугу темпизин дүгелдери, мал кыштагалдышкынын эки эрткери — чугула сорулгалар болуп турар. Маңа комсомолчулар улам илдепкейлиг киржи ужурут.

А. АНАРА,

СЭКП-нин Сут-Хөл райкомунун оргкомитетинин эргелеткчи.

Ленин аттыг колхозта

Улуг-Хем районда Ленин аттыг колхозтун малы хур кыштагал турар. Инек болгаш шээр малдын амы уде оолдун эгелзенин холбаштыр колхоз баштаар чери кыштагаларга мал чечери немей өөртүр тускай эволюцияны организастаан, оларда 20 ажалыч-агыйыны быжылган берген. Ол эволюлар чүгө мал чечерини өвөс, оң-биле калы малчыларга херек-лестинген аш-чем болгаш негетинип келген еске-даа чүгелерин чедирип турар.

Артель бүдүрүлгезинин планында бо чылын инек бүрүтүндө 690 литр сүт алары көргүзүп, а чамык Боя, Долма, Уйнуу, Янмаа ышкаш саанчылар боттарында быжылган инектеринден муңаа кууду өвөс литр сүтү саарын күөдөш. Бо хүнерге чедир 9 инек төрөп, оларын бызаалары менди, эки доругуп турар. Немедде чегерилгени, ажааланы

шын тургусканында ферманын инектери кыштын аяларында бедис хей сүтү берип турар.

Эрткен чылда чедишкенин быжылгашаан, бо чылын оон-даа бедис көргүзүлгөзү болурунга хову ажылынын бригадалары база-ла чүтүлүг ажаап турар. Уреинеринин културалар айы-биле белеткен арылап алган. Кур черлер шийгелди алар сорулга-биле № 1 бригада 125 гектар, а № 2 бригада 200 гектар чаа шадерин хараганарын арылап аштаан. Ол ажаптары тускай эволюлар ажаа-да үгүтүлүп турар.

Моң-биле калы дөңгө ажал-агыйыны машина, чепсек, керек-херекс чүддерин септээр эволюлар база тургустунган. Ол ышкаш хову тургаларында нянч чурталга туугуларын база септөө эгелей бер-

ген. Колхозчу малчыларнын болгаш таралыштарынын ап чорук-турар ол бүгү хемчегери партиянын XX съездинге күш-ажылчы белек болуп.

Ленин аттыг колхозтун почтачысы эш Ширини-оол ол хүзүлгезин ак-сеткилди боттандырып турар. Колхозчуларын бижиктен паргалаларын, албайын болгаш хуунун чагаларын район почтачызын недела санында чү катар барып алган, оң эелеринге чогур өйүндө чедирип турар.

Фермаларда малчынар, колхозтун еске-даа бригадаларынын кижиздикчи почтачынын иямыг эки ажалы максат турар. Эш Ширини-оол чуртта болгаш дегейде чаа болушкуннар дугайын колхозчуларга база тайлыбылар чоруп турар. С. ДАДАР-ООЛ.

ТУДУГА КҮШ-АЖЫЛДЫН БҮДҮРҮКЧҮЛҮН БЕДИДЕР

СЭКП ТН-ның июль Пленуму үлөтүрүп өтүлгүдү кедирерин, бүдүрүлгезин организастаарын экижидеринин оолгаш күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринин чугула сорулгазын салган. «Тыва туугу» трестинин коллективин июль Пленумун төгүлүг шийтирерин амырап-га боттандыра дөш бүдүрүлгезин иштики кула-вырларын ажаап-га киярерин болгаш күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринин талазы-биле чамык ажалдарын чоруткан.

Күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринге хей күш үнөр ажалдарын механизастаан улап ужу-дузаны болган. Ак үедө тресте бедис бүдүрүкчүлүгү туугу техниказы болгаш яны-бүрү механизмдер бар. Туугула бүгү ажалын барык 35 хуу механизастатынган. Оң иштинде чүб дажыры 90 хуу, бетон беткээри 96 хуу, холумак кылары 90 хуу механизастатынган.

Туугула күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринге күш-ажылдык рационалдыг организастаары улап ролу ойнап турар. Күш-ажылды организастаарынын чаа, дешилгелит методу — комплексилг бригадалар организастатынган болгаш чедишкенин ажаап турар. Бо бүгүгүн түннелде бир ажалынын күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгү 32 хуу чедир беден.

Ынчалза-даа күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринге чедир ажалдын бо чамык чедишкенин туугула үгүлүг өзүп турар негеделерин хандырып шыдавай турары билдирер.

«Тыва туугу» трестин 1955 чылда турганы 14 миллион рубльдин орунга бо

чылын 26 миллион рубльдин туугу ажалдарын чорутар. А бо түң чаа беш чылдын ийи дугаа чылы — 1957 чылда 50 миллион рубль чедир өөр.

Бо сорулгадан боттандырып туугуларын коллективинин улап күженишкенин болгаш чоталдыкы индустриялыг негеп турар. Туугула технологиянын болгаш бүдүрүлгезин организастаарынын сайзырангайлыкта туугула чаа техниказы ажап-га кияр болгаш мурнакчыларын ажалынын дүржүлгезин негетерин эржөк чугула деп чүвени туугулар билш турар.

Хемчөөл талазы-биле канчаар-да ажал улап туугу ажалдарын чорутарында туугу индустриянын сайзыралы болгаш туугулар оң чаа, дешилгелит методунче иш-чиги бириг чегерип ролун ойнаар ужурут. Эрткен чылын «Тыва туугу» трестин дөмүр-бетон конструкциялар кылы төп беддери болгаш полигонду тургускан. Ол чорук туугулар темпизин дүгелдир, оң шынарын экижидер арганы берген. Оң-биле калы холумакты объектилер санында белеткери соксаан болгаш оңу белеткери төпчүтүнгөн, а оң түннелде күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгү өсөтү-биле беден.

Ынчалза-даа бо ажалда четтестер болгаш чедир шийтирлетинмөөн чүддер хей. Төп беддери болгаш полигонга кыла холумактын база бетонун өртө дөш аар болган: Оң чылдагыны болза төп беддери механизацияны багы чорутканында, ында хей-хей ажалдарын хол-биле кылып турарында болуп. Ол частыгыларын бо чылын сапатаазы-биле төп бед-

дирге хей күш үнөр ажалдарын, ылангы эленин болгаш сай-дашты бээрин механизастаар ужурут.

Моң түннелдинде 12 ажалдын хосталыр, анза күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгү дыка бедир болгаш оң продукциянын өтү-үзөш чийгээр. Моң-биле калы төп беддери болгаш полигонду бүдүн чыл дүгүзүндө ажаап-га кияр таарыштыр тургалар. Коллективтин ажалчы-машинист элзеп хей киж бо дугайында рационализатору саналарын кияр.

Холумак кылыр төп беддериин механизик Вилосовтун чугаалазы болза: — Чаа беш чыл төп беддериин бүдүн чыл дүгүзүндө ажаап-га кияр таарыштыр тургалар чугула. Оң кылымда бункерин материалдары-биле болгаш сугула досаларын бус спиралдары-биле кияр кылыр таарыштыр болза эки. Ынчаарга бо ажалдарын боттарыныстың күжү-биле кылыр ужурут оң.

Туугуларын рационализатору саналын трестин эргелди, партия болгаш профсоюз организациялары чүгүлүг деп өргөн. Холумак кылыр төп беддериин чыл дүгүзүндө ажаап-га кияр хандыра чорук чүгө бо чылын бедис трестин чарты миллион хире рубльдин камналызын бар. Туугулар темпизин дүгелдиринге болгаш туугула күш-ажылдын бүдүрүкчүлүгүн беддеринге дөмүр-бетон конструкцияларын кылыр полигонду сайзырангайлыктарын улап болуп.

Бо сорулга-биле дөмүр-бетон конструкциялар кылыр хаалгач кеириг полигон хептээр дөмүр-бетон катой бо чылын тургузуп болгаш ажаап-га кияр. Ол чорук туугула бо чылын улап боттарын, паведерин ажаап-га кияр арганы бар. Туугулар бо материалдарынын шынарын хынаар болгаш оларын шынарын экижидер арганы берш турар лаборатория баж тургустунар.

Эш В. Мальцева эи баштай киоскиден эгелеп салгыжы болуп эгелзеп. В. Мальцева салгыж ажап-га киярларын курган эрткен, Кызылдың № 10 магазининге салгыж болуп ажаап кирген. Оң күш-ажылга ынак, ак-сеткилди чоруп салгыж амычылар бедис-биле үнөп турар. Оларын негедде-херекелдеринге кичээгелит болбушан, ол салгыж амычыларын херекелдерин дүгө хандырып бээрин үгүлүг орадажып турар.

Эш Мальцева 1955 чылдын бүдүрүлгезин 101,7 хуу күөтсөп. Чуртута: салгыж эш В. Мальцева салгыж амычыларга барзанарын салгыж турары.

Фото С. Феонистовтуу.

КАА-ХЕМ РАЙОНДА МАЛ КЫШТАГЛАДЫШКЫНЫ

Декабрь айнын сөөгү оң хонунга чедир районун дөмүр-бетон ажаар-бой-дустун байдалы кончү эки, соок 20 градустан ашпас, хар чүгү турган. Бойдустун ол эки байдалы чамык колхозтар даргаларын, партия эге организацияларынын сеткилин оожутуруп, мал кыштагалдышкынын оларын кичээгелит улау-биле салдымай турган. Чамык колхозтарын баштаар черлер саар инектерин беш декабрьдын ийги чартында чедир чеге оларалын, тургузу азыраче кияр-бей турганнар.

Чижээ, «Ленинчи орук» колхоз (даргалы эш Иванов, партия организация-лык секретары эш Сарыпулов) Коптукуа Куужу деп черде өр инектерин январь 4-ке чедир кадарып оларалын. Ол колхозтун бүгү фермаларында малдын кула-выр чөм-сүрү тургустунаан турган. Багай ажалды, чегерилгенин түннелде инектер ара салыр, шээр малда улап ажаа-даа болза ховулар чорук бар. Саар инектерин сүд дыка кызырган. Бир өвөс районда «Тивилге» колхоз октябрь 1-ден январь 1-ге чедир саар инек бүрүтүндө-не 200—300 литр амыг сүтү алган болза, ол колхозтун дээр саанчыны Салмак Тываа ол-ла түннел иштинде бир саар инектен чүгө 101 литр сүт алган.

Колхозта партия организациязын малчынар ортузунга политиктиг ажалды камтакан. Оң харазы-биле малчыларын ажаап алап чорук көүдөш. Чамык малчыларын ажалын камтап чоруп турган чурталга талазы-биле хандырылганын багы болуп турарында.

«Сталинчы орук», «Октябрь 14 чылы», «Ысык туу» колхозтарда мал кыштагалдышкыны улап четтестер бар. Партиянын район комитетин кыштагалдышкынын байдалын өөренип көргөш, боттук хемчегерин алган. Чижээ, мал кыштагалдышкынын канчаар эрткери турарынын дугайында «Ленинчи орук» колхозтун даргалы эш Ивановтун илет-

келин райкомун бюрозунга дынааш, чогур шийтирерин күөш алган, колхоз-тарга партия болгаш совет активтерин чорутуулан.

Мал кыштагалдышкынын чоруп турарынын дугайында партия райкомун алган хемчегери өсөк түннелдерин берген. Чижээ, «Тивилге» колхоз бүгү кыштык болза малды тургузу азырача кияр. Ол чорук инектерин күсү кур күжү камтап артыра арганы берген. Оң ынай саар инектерин сүдү база кызырылаан. Чижээ, саанчылар Болмачева, Князев, Клинова, Багай-оол олар 1955 чылдын октябрь 1-ден декабрь 31-ге чедир үнөп иштинде инек бүрүтүндө 217—393 литр сүтү тус-тус саап алганы.

Молотов аттыг колхоз база шийтирлет хемчегин ап турган, малды чымыл, хур кыштагалдышкын чедир ап турар. Ол колхозтун баштаар чери фермаларга мал чечерин кулавырын тургусканы-биле, өң соок хүнерде инек малды бүрүтү-биле тургузу азырач турар.

«Октябрь 14 чылы», «Ленинчи орук» колхозтар мал кыштагалдышкынын четтестерин дүгелит-биле чайлап туралар. «Ленинчи орук» колхозтун баштаар чери болгаш ында партия организаци-лык партия райкомун бюрозун шийтирерин күөтсөп, фермаларга мал чечерин кулавырын тургузарыч кияркан болгаш ала мал чөм сөөртү-биле ажаап-га кияр кижилерин үзүп тургускан. Чегерилгенин рацциону, оларларын ажап-га кияр чуртунга база эде көргөн.

Мал кыштагалдышкынын чоруп турарынын партия райкомун бюрозунга чугаалажы көргөн партия болгаш совет активтерин кичээгелит мал кыштагалдышкынынчө улап турган болгаш колхозтарын улап тургустууларынын харымсалганын беддестен.

С. ТАМБА.

Кара дилгилер

Чөөн-Хемчик районун «Кызыл тарза-чы» кезде ажал-агый артели эрткен чылын 9 кыс, 1 эр кара дилгилер салып алган. Дилгилер чымыл ажаа-биле, чөм-беле хандырылган. Дилги ажалынын

талазы-биле тускай курс эрткен эш Кут-дун дилгилерин ажаалгазын эки хач-ырып турар.

Д. ДАМДЫШ.

Агро-зоотехниктиг өөредилге

Колхозчу таражыларын башта мал ажап-га киярларын билин беддеринге агро-зоотехниктиг курстар улап ужу-дузаны болуп турар. Кызыл районда «ТАРН 12 улап хуралы» колхозтун баштаар чери болгаш ында партия-агыйа бо өөредилге чымынын эгелзиде агро-зоотехниктиг курстар организастаан.

Агротехниктиг курста колхозтун хову ажылынын бригадалык 10 киж өөренип турар. Агроном эш Ивановтун практиктиг ажалдарга холбашкан лекцияларын колхозчулар улап сонугулажы дынап турар. Зоотехниктиг курстун дынакчылары эш Епифановтун лекцияларын база мактап турар.

Агро-зоотехниктиг курстарын баштай-гы өөредилге чымынын программанын чакы хову ажылы эгелзеп беддиде доозар кыдыр таарыштыр тургускан.

В. КИЗОГЛО.

Кыштагаларже күш салып турар

Чаа-Хөл районун «Тивилге» кезде ажал-агый артели малды менди чыл амыр дөш организастаары ажалдарын баш улап чоруткан. Мал чечерин кыштагалда малчыларга сөөртүп чедир киярларын, калааларын алап хову болгаш чылаалар 15 киж кижикчил комсомолчу аныктар бригадалык, чүм оларын черлерге калаалар тулар 8 бызаңчыларын быжылгап тургускан. Олар малчыларга боттук дузаны чедирип туралар.

Сарыг-Болда эш Максир-оол, Кара-Туруга эш Самдыл оларын кадары турары шээр малды эш дөмүлдегит кыш ажап турар. Дүржүлгезин малчынар чайгы, күсүк үелерде шээр малды эки олардын сепкиткен. Ол чорук кыштык берге үелде бергелзенинче малды ужураштырбай турар.

Х. ЫМЫН-ООЛ.

Ногаа бригадасында

БАЖЫН-АЛААБ. (Телефон-биле). Чөөн-Хемчик районда «Искра» кезде ажал-агый артели эрткен чылын ногаа ажылында 75 муң рубль орулга азырын бүдүрүлгезин планнада көргөн турган. Колхозтун, ылангы оң ногаа бригадалык амы байдалында болгаш ол чик эвөс сорулга. Бригада эш Мынамын удурутгалы-биле чүгө 20 киж ажаап турар.

Күш-ажылды эки организастап, ногаа ажаалдынче чугула кичээгелит салганын ол бригада 1955 чылда 101 муң рубльдин орулгазын төрөп колхозтуга кияркан. Бо чылын оон-даа бедис көргүзүп болурунга бригадалык кижиздиктин улам чүтүлүг ажаап турар. Колхоз баштаар черинин даргалы эш Доктугунов редакцияга дынашканы болза:

—Ногаа тарылганын шөлү эрткен чылын 20 гектар турган, а бо чылын ол 38 гектар чедир калаалар, оң иштинде картофелы 20 гектарга олуттур бис. Уреин културалар айы-биле бүрүн белеткенин.

Бригада чакы хову ажылында белеткел партиянын XX съездинге улап-тур доозарын күөтсөп. Оларын сөөг боттук ажал-херектен каршылай турар. Расада олутуп өстүр 50 муң саважы-гаштар кылыр турган, бо хүнерге чедир 80 муңу белеткен алган, а бо чылын онгарларын, оң 84 рамаларын база белеткен. Узуу 16 метр, доозары 8 метр чымыкынын бүрүн дерзэн. Ол ышкаш уоборенге 150 тонна өдөкти мөөнөп чымылган.

Малчынарда

Улуг-Хем районун Калинин аттыг кезде ажал-агый артелинин малчынын кымы байдалы эки, шээр мал оолдун эгелзеп.

Калачылар өштер Досай-оол биле Нурсаттын хойдан 46 хой оолдун, хураганнар менди доругуп турар.

Совет Эмилдинин Коммунист партия-зынын XX съездинге белек кыдыр, малдын чаа туртунган чаш төлүн чачты-даа чидирп чокка камтап алыр дөш малчынар социалист чарыштың чаа бедис хүзүлгелерин алганнар.

М. БАГАЛДАЙ.

Хайгаараза

Каа-Хем районун «Сталинчы орук» колхозун хаван фермалында четтестер хей. Чөм чедишпестиг уламында хаван-парын өй-панада чегерейн турар. Ферманы чунар дөмүр, лампалар, халаттар болгаш тускай көдөр адиктер дөш оон-даа еске херектиг чугула чүддер-биле хандыраан.

Бүрүнге болгаш колхозчуларга садар сорулга-биле

СЭКП-нің XX съездинің Директиваларының төлөвилелінің дугайында даштыкы парлалга «Хөгжүлденің улуг планнары»

РИМ. Алдыгы беш чыл планының талазы-биле СЭКП-нің XX съездинің Директиваларының төлөвилеліні Италия солуннар тайылбырларына үргүзүлүшкөөн турар. «Унига» солун Директивалар төлөвилелі болгаш СССР-нің улуг ажыл-агыйының күчүгүлүшкөөнү көргүзүп турар тус-тус саннарны болгаш диаграммаларны толугайы тайылбырлап көргүзгөн. Улутпунуң өздүлүшкөөнү болгаш электржылдыгының хөгжүлүшкөөнү, база ол ышкыш СССР-нің көдө ажыл-агыйының перспективаларына солун онза кичээлгеини салып турар.

СССР-нің улутпунуң болгаш көдө ажыл-агыйының хөгжүлүшкөөнү планнары улуг планнар болуп деп социалисттик партияның органы «Аванти» адымшаан, Совет Эвилели чоңун бир кижиге, пролукчун бүдүрүп үндүрүшкөөнү талазы-биле аң сайыраңгай капиталисттик чурттарын дыка кыска хуузаанын иштинде чөлөр болгаш ажып шыңаар деп демдегеп турар. Буржуаз парлалга Директивалар төлө-

вилеліне база-ла улуг черин берип турар. «Мессаджеро» деп солун чүдө парлап үндүргөн, «алдыгы беш чыл планының талазы-биле Директивалар төлөвилелі аар үлүштүрүп, техниктиг деңгээлгеини көдөдө хөгжүлүшкөөнү үндөүшкөөн, ону хан-дырар төлөдө күш-ажылдың бүдүрүшкөөнү бедиринче болгаш үлүс ажыл-агыйының бүгү адырларының ийити хөгжүлүшкөөнү уланган» деп ол чүдөдө айттып турар. «Чээ беш чыл планы-биле тургустунган сорулгалар дайын доозулган соонда ол дораан-на 1946 чылда тургустунган сорулгалардан делгем... деп солун бижиңи турар. Атомнуг энергияны тайбыч сорулгаларга хей-биле ажылаарын чедип аларынче кичээлгеини болгаш салып турар».

«Темпо» солунуң бижиңи турары болза «үлүштүрүп продукцияны бүдүрүп үндүрүшкөөнү улуг өздүлүшкөөнү чедип алыр сорулгаларга план дугайында чугаа болуп турар».

(СЭТА).

«ССР-де саадал чок экономиктиг хөгжүлдө»

ПАРИЖ. СССР-нің улус ажыл-агыйы хөгжүлүшкөөнү алдыгы беш чыл планының талазы-биле СЭКП-нің XX съездинің Директиваларының төлөвилелі тайылбырлап бижиңи Парижтиң солуннары үргүзүлүшкөөн турар.

Ол план болза, Совет Эвилелинде чайгылыш чок бурунгар деңгээлгеини дугайың херечилеп турар дээрин «Фигаро» солун минин бижээ. Советтик Россияның экономиктиг хөгжүлдө саадал чокка бурунгарлар турар деп ол солун демдегеп турар. Артык күштүгүлүшкөөнү чамык болды-биле Россияны даштыкы турар күрөлдөр Советтик мурдундыгы беш чылдар планнарын бүтүрүшкөөнү, шоодулуг байдал-биле көрүп турган үлөдөр ам өртө берген. Совет Эвилели чээ беш чыл планын боттандырышкан, эн-не сайыраңгай

капиталисттик чурттарны ажып өртөтүшкөөнү улам-на чокшудушкан турар.

Советтик улутпунуң капиталисттик чурттарын улутпунуң болаарга дүргөн темп-инерия хөгжүп турар факты-биле хол-баштыр Барыны чүктө эн-не дүрүшкөөнү болуп турар деп «Эко» солун бижээ.

«Либерасьон» болгаш «Юманите» солуннарын демдегеп турары болза, Директиваларының төлөвилелі барыны талазы-биле политиктиг болгаш экономиктиг ажылдакчыларга улуг садыларын чедирген, минчангай СССР-нің улус ажыл-агыйы хөгжүлүшкөөнү чээ беш чыл планын күчүлүшкөөнү турарына кандаг-даа чигиленишкөөнү ол ажылдакчыларын хей нүртүзү чугаалазган.

(СЭТА).

„Висион“ деп журналдың редакторунга Н. А. Булганинның харыларының дугайында даштыкы парлалга АРГАНТИНА

БЭУНОС-АЙРЕС. «Висион» деп америк журналдың редакторун айтырларына СССР-нің Министрлер Чөвүлүшкөөнү Даргазы Н. А. Булганинның харыларында аргантина парлалга улуг кичээлгеини салып турар. Совет Эвилели Латин Американы чурттары-биле садылажырын хөгжүлдө дөш туржуп турарын болгаш аларга техниктиг дуулажырын көргүзүшкөөнү беле-нин демдегепшкан, Н. А. Булганинның харыларының кол узакзын төп солуннар көскү черлеринде парлап турар.

Совет Эвилели Аргентина-биле садылажырын калбартканы болгаш Латин Аме-

риканын, оларның-биле дипломаттыг харылажырын амга чедип тургустушкан чурттары-биле миндиг харылажырын тургустушкан беле-нин харылажырында айтканы солуннар демдегеп бижиңи турар. Совет Эвилели чээ беш чыл планын ийитки херектеринге холгаарлап киришпей турарын, а ол ышкыш өскө чурттар Совет Эвилелини ийитки херектеринге холгаарлап кирип болбазын база миндегеп турар. Латин Американы чурттары-биле Совет Эвилелини чорудуп болуп барааннарын солуннар боттарының ме-дөдөрлөдө бижижиген.

(СЭТА).

УРУГВАЙ

МОНТЕВИДЕО. «Висион» деп америк журналдың редакторун айтырларына СССР-нің Министрлер Чөвүлүшкөөнү Даргазы Н. А. Булганинның харылары Уругвайның хей-ниитинге улуг сонугулажыг болган.

Совет Эвилели-биле дипломаттыг харылажырын ам-даа тургустушкан Латин Америкада миндиг чурттары-биле дипломаттыг харылажырын тургустушкан Совет Эвилелини беле-нин айтканышкан, «СССР өскө чурттарының ийитки херектеринге холгаарлап киришпей турар, а ол ышкыш өскө чурттар Совет Эвилелини ийитки херектеринге база холгаарлап киришпес ужуруг» деп Н. А. Булганинның естери солуннар демдегеп туралар.

Байы-кайызынга ажыктыг болурун

үндөүшкөөнү садылажыганы Совет Эвилели-биле Латин Американы чурттарының аразында калбартырың айтканы солуннар улуг кичээлгеини салып турар.

Латин Американы чурттарының Совет Эвилелини чорудуп болуп барааннарын санап айтканышкан, «өргөжөк чугаа болу берсе, Совет Эвилели техниктиг дуулажырын тыпсып, тускай өртөмнүлөргө чорудуп болуп, а ол ышкыш улутпунуң өртөмнүлөргө, туугуну, транспортту болгаш көдө ажыл-агыйың талазы-биле дуржугуларын солуп болуп» деп Н. А. Булганинның айтканы солуннар база демдегеп бижээ.

(СЭТА).

Франс Пресс агентилелінің корреспондентинің айтырларына Фам Ван Донгтуң харылары

ХАНОЙ. Франс Пресс агентилелінің корреспондентини А. Жоржини айтырларына Вьетнамның Демократтыг Республикаының премьер-министри болгаш даштыкы херектер министри Фам Ван Донгтуң харылары январь 17-де Ханой-нун радиоу дамчыткан.

«Вьетнамы каттыштырар сорулга-биле сонгу чүкчө поход кыларыңче» мурнуу-ветнам эрге-чагыргаларың дайын-ырдк кытыгыргаларың дугайында корреспондентини айтырларыңга харыла-дышкан, Фам Ван Донг Мурнуу Вьетнамын эрге-чагыргаларың чорудуп тура-рын өңүч-чөгүлөргө болгаш дайын беле-дөкөлөгүн политиканы Мурнуу Вьетнамыче америк синдигишкөөн-биле болгаш Мурнуу Вьетнамын СЕАТО-нун шери-г болгаш кирир дөш Каттышкан Штаттарын оралдажышкыны-биле шуут холбаа-дыг деп айткан.

Ол политик дөргө, Вьетнамын Демократтыг Республикамын-даа, Франция-ның-даа ат салгыны Женева дугуржулажы-рын хууза барбазын болуп турар деп Фам

Ван Донг чугаалаан. Ол дугуржулажы-рын үлүп турар харысалганы болгаш алы-ры француз чазактан негеп турар бис. Вьетнам улус кандыгы дөргө, ол болза, ол политик дөргө улус демексир деп долу ийитириг, чүгө дөргө хамзаарышас чорукка, демократия үндөүшкөөнү чуртту-гайын арга-биле каттыштырарын көрүп турар Женева дугуржулажыры болгаш Ада-чурт фронтунуң политиктиг про-граммасына ол политик уураанышкан.

Мурнуу Вьетнамы чангыс талаалычак сонгулааларга өлетпейди ВДР-нің чазак-ны калчар көрүп турарының дугайын чугаалап турган, Фам Ван Донг ол сонгула-ларга Женева дугуржулажырың өңүчү-румунга, вьетнам улусун чангыс өңүч кү-лө-чүтүдө, демократияны болгаш хосталганын принциптеринге уурааныш-кан деп чүрени өңзалап демдегеп. Чүгө Женева дугуржулажырың дүштүр беле-дөкөлөгүн болгаш организастыгын сонгулаалар күштүгү болуп, вьетнам улус-туг дөткөмчезин ап шыдаар деп медегеп.

(СЭТА).

ГДР-нің улус палатазының хүлээп алганы улустуң национал армиязын болгаш национал камгалалының министерствозун тургускан дугайында хоойлу

БЕРЛИН, январь 19. (СЭТА). ГДР-нің улус палатазы улустуң национал армиязын болгаш национал камгалалының министерствозун тургустуу дугайында хоой-луну бир үн-биле хүлээп алган, минде ай-тып турары:

«Ажылчын-тараачын күрүшенин, ажыл-чы чоңарыны чедип алган чедикшик-терин камгалары болгаш оларның тай-быч күш-ажылы хандыры бистиге де-мократтыг, дөдө эргелиг болгаш тайбыч-ка мине күрүшенин үндөшнү хүлээп ал-ган турар. Барыны Германияга агрес-сия милитаризмни катан түртүшкөөнү база барыны герман хөдөмдөмчелери армиязы тур-гузары немец улуска болгаш Европанын бүгү улустарына доктаамал аймыл болуп турар. Герман Демократтыг Республикаың кам-галаларын шилээни болгаш аймыл чогуң бедир сорулга-биле Герман Демократтыг Республикаың Улус палатазы Герман Де-мократтыг Республикаың конституция-сының 5 болгаш 112 чүдүлүшкөөнү үндө-лөш дараазында хоойлуну хүлээп алган:

Бөлүк I. 1) улустуң национал ар-миязы тургустуу.

Кыдатта социалисттик чаартылгалар

ПЕКИН. Амы-хуунуң улутпуну болгаш салыг бүдүрүлгелерин күрүшенин-хуунуң халыкка бүдүрүлгелери, ышчарга ус-тымыш бүдүрүлгелерин кооператив бү-дүрүлгелери кылдыр чаартыры дөш шим-чөшкөн Кыдатта улам калбак хөмөдөңдүгү болуп турар. Бө чаартылгалар Пекинде, Тяньцзинде, Шаньинда, Уханьда, Хайфе-болгаш Нанкинде бүрүн доозулган.

Чоокку хүнерде Ханчжоуда, Нинбода, Ваньчжоуда болгаш өскө-даа черлерде улутпунуң болгаш салыгың хуу бүдү-рүлгелери күрүшенин-хуу каттышкан эр-гелеге шилчирер.

Кансонуң улутпунуң болгаш сал-дыжылары хуунуң хамык бүдүрүлгелери күрүшенин-хуу бүдүрүлгелери кыл-дыр эле организастаар күрүшенин дуга-

2) Герман Демократтыг Республикаы камгалалыңга чугаа улустуң национа-армиязы черин, агаарың болгаш далайын чексегит күштерин тургусту-ган. Чексегит күштериниң солун Гер-ман Демократтыг Республикаың деиске-ары камгалалының, оң кымыгары болгаш агаар делгемин камгалалының талазы-биле сорулгалар буулар кызыга-ратышын турар.

Бөлүк II. 1) Национал камгалалының министерствозун тургустуу.

2) Национал камгалалының минис-терствозун Герман Демократтыг Республикаың улус палатазының болгаш минис-терлер чөвүлүшкөөнү хоойлуларын, айтыш-кынызын болгаш ийитиштеринге үлө-лөшкөнү база боттандыры-биле улустуң национал армиязын (черин, агаарың болгаш далайын чексегит күштерин) ор-ганизастаар болгаш улутуу.

3) Национал камгалалының минис-терствозунуң сорулгалың министрлер чөвү-лөдө доктадыр.

Бөлүк III. Хоойлу ону чарлаан хүнүңдө эгелеш күштүгү болуп.

Йинда чоокта чээ биждиринишкөөнү берген. Хууза мөжүзүң 9 хоорайларыңга хуу-нун улутпуну болгаш салыг бүдүрүлгелери-нин социалисттик чаартылгалы сөөлүгү чаала кирген.

Ус-тымыш улутпунуң социалисттик чаартылгалың бүрүн-биле Пекине база дооскан. Наньчунга болгаш Чаншунга 134 тускай өртөмнүлөргө барык 10 муң ус-тымышчылар бүдүрүлгелери кооператив-теринге кирип ийитишкөөнү, Сучжоуга 228 тускай өртөмнүлөргө болгаш Нанкин-дин барык 32 муң ус-тымышчылар бары шунтузу бүдүрүлгелери кооперативтеринге база-ла каттышкан.

(СЭТА).

1956 чылда КУДР-нун көдө ажыл-агыйы хөгжүлүшкөөнү планы

ПХЕНЬЯН. Пхеньян радиозунуң дың-натканын буулар аларга, Кореяның Күш-ажылы партиясы, республиканын чазак КУДР-нун чыл планының сөөлүгү чыны болуп 1956 чылда көдө ажыл-агыйы хөгжүлүшкөөнү калбак перспек-тиваларын төлөвилелі турар. 1956 чылда көдө ажыл-агыйга капитал салынышкөөнү нарын ийити түнү улус ажыл-агыйы-ның үн чыл планының бө чылга төлө-вилеліне түндүгө дөмөйлөргө 26,7 хуу көдүлүшкөөнү айттып турар.

1953 чылдынга деннөргө тарылга шөлдөр 100,5 хуу калбарар, а 1956 чыл-га тарак культураларының дүштүтү 1953 чылдынга деннөргө 106 хуу бе-диң ужуруг.

Мал ажылының талазы-биле 1956 чыл-

дың төңүзүңгө чедип кыйышкы болу малдың баш санын 1955 чылдынга дең-нөргө 112 хуу, хазынарың —134, хоойларың болгаш өңүлүшкөөнү—121,5 хуу көдүлүшкөөнү бердүргөн.

1956 чылда хуу ажылдарын калбаа-биле механизастаар көрдүнгөн.

Көдө ажыл-агый машиналарын бүдү-рүп үлүшүр бүдүрүлгелери, а ол ышкыш химиктиг уюбренелер заводдарын дүргөн катан тургузар болгаш алгыр талазы-биле хөмөдөңдөргө партия-биле чазак ап турар. 1956 чылда көдө ажыл-агыйга капитал туушкунга салыны-шынарын ийити түнү 1954 чылдынга деннөргө 268 хуу өсөр.

(СЭТА).

Химия улутпунуң талазы-биле СССР-нің болгаш ГДР-нің аразында кады ажылдажылга дугайында протокол

БЕРЛИН. АДН агентилелінің дамчып турары болза, химия улутпунуң чугаа-талаларына СССР-биле ГДР-нің аразында кады ажылдажылга дугайында прото-колга Берлинге ат салдыган. Протоколга ат салганын болза, СССР-нің Химия улутпунуң министрлиги оразакчы Никитин болгаш ГДР-нің химия улутпунуң министрлиги оразакчы статс-сек-ретарь доктор Винклер.

(СЭТА).

Совет-япон чугаалажышкыныларны Лондонда катап эгедээн

ЛОНДОН. Совет-япон чугаалажышкы-ныларын дугайында кады кылган ме-дөдөлөди Лондонда чарлаан, минде чугаа-лап турары: «СССР-биле Японияны аразы-нда харылажырын таарыштырарың айтканы солуннар талазы-биле совет-япон чугаалажышкынылар январьның 17-де Лондонда катап эгелээн. СССР-нің төлө-

дугуржулганы чарарыңга Совет Эвилелиниң болгаш Герман Демократтыг Рес-публиканың тускай өртөмнүлөргө чугаалажышкыныларын ийити болган.

Кады ажылдажырын калбартыры химия улутпунуң чугаа, ылангы эр-тем-иничи» кады ажылга чугаа про-блемаларын ийи чурттуң ажылы чоңа-рының эрге-ажыктарыңа дуулаар апаар.

(СЭТА).

Француз чазактың хуралы

ПАРИЖ. Январь 19-та өртөн Республи-каның президентин Рене Котиниң дарга-лааны-биле Францияның Министрлер Чө-вүлүшкөөнү хуралы болуп өртөн.

Солуннарың дыңнатканы-биле аларга

бө болза, амгы чазактың сөөлүгү хура-ны болуп турар.

Оң соода Эдгар Фер чазактың дү-жер дугайында медегепин президентке кирир.

(СЭТА).

Францияның Национал хуралының сессиязының ажыттыны аны

ПАРИЖ. Январь 2-де сонугу турган, Францияның Национал хуралының сессия-зы январь 19-та ажыттыган. Конститу-ция буулар хуралды хоочун депутат болгаш Францияның алычтын шимчөм-киниң көскү ажылдакчыларының би-рөөн коммунист Марсель Кашен дарга-лаан, ол аңаа чүве чугаалаан.

Оң соода Кашен Национал хуралдык

депутаттарының бүрүн эргелери хына-ры-биле мандаттың 10 комиссарын тургузар дугайын чарлаан. Комиссарлар көжүгүшкөөнү депутаттарың ийитиңде шуут сонугу. Оң-биле хурал халгалаң Январь 20-нун хуралы миндиг комис-сарының ийителдерин көрүп чугаала-шкан.

(СЭТА).

Кулданышкың дугайында айтырыңны КНО чугаалажып турар

НЬО-ПОРК. Кулданышкың дугайында немедө конвенцияны төлөвилелі ажыл-дап кылдыр талазы-биле экономиктиг со-циал чөвүлүшкөөнү ийитириң буулар КНО-до тургустунган комитет январь 16-да ажылдап киришкөн.

Комитеттиң составында 10 чурттарың: Англияны, Францияны, Голландияны, Австралияны (даргазы), Турцияны, Эк-ваторнуң, Египеттиң, Индияны, Югосла-вияны болгаш СССР-нің төлөлөкчелери кирип турар.

Австралияны болгаш Голландияны төлөлөкчелери ол чугаа айтырыгке хей-ниитиниң кичээлгеини сулардыр дөш комитеттиң халыкчак хуралдарын чоруда-рын чедип аларын орадажып турганга Совет Эвилелиниң төлөлөкчелери Нидола-ның саалга уурланган. Индияны болгаш Египеттиң төлөлөкчелери база комитеттиң халыкчак хуралдарыңа уурла-наар. Оң түндөлинде комитеттиң хура-ларын парлаганың болгаш хей-ниитиниң төлөлөкчелери олуржуп болуп бажыңга чорудар деп ийитириң хүлээп алганын.

СССР-нің төлөлөкчелери ийити чугаа-лажылга үндөшө саалга берип турган, ку-лданышкың дүргөн ууттарын чугаала-шкан конвенцияны көрүп турары эн-не боттут хөмчөгүлөргө алары өргөжөк чугаа

болганда кулданышкыңны ууттаар дуга-йында немедө конвенцияны ажылап кылдыр дугайында саалга совет төлөлөкчелери дөтөш.

«Кулданышкыңны ууттаар дугайында» Англияны кирип келген болгаш көл орта кылдыр хүлээп алдыган кон-венция төлөвилеліне элөөн хей боттут чөтөстөр барыңче кичээлгеини совет тө-лөлөкчелери ууттаарып турар деп СССР-нің төлөлөкчелери чугаалаан. Ол төлөлөкчелери база-ла конвенция ышкан, кулданышкың ам-даа туруп турар чурттага ону ийити-лөш үндөш ийитиңе хөмчөк артыраңгай бо-лурду турар, ол чорук КНО-нун Уставында чарлаганын принциптерге болгаш сору-галарга чөртүшкөк болуп турар. Колония ле-кискөөрлер хары-на кулданышкың, эн-не калбаа-биле неперөөн деискөөрлөр бо-луп, колониалдык буу-чурунун үндөшө кулданышкыңны хөмчөк артыраңгай болгаш кулданышкың-биле дөмөйлөшкөк харылажалар, таарышталып байлаар тургустунуп турары бүгүдө аңы-биле биждир түрүжө, төлөвилел болза, коло-ния деискөөрлөргө конвенцияны күштүгү болуп чорун дүжүрүн көрү-турар. Конвенция төлөвилелің өскө-ла элөөн хей боттут чөтөстөргө айтканы, совет төлөлөкчелери демдегептиң чөтө-стөрүн чайлаар сорулга-биле төлөвилел СССР-нің төлөлөкчелери толугайы эңгиреп кирген деп чугаалаан.

Комитет он соода конвенцияны аң-гы төлөвилелің түс-түс чүдүлүшкөөнү чугаалажып көрүшкөк киришкен.

(СЭТА).

Джакартада массалыг митинг

ДЖАКАРТА. Индонезияның парламен-тинге болгаш тургустуу хуралыңга сөөлүгү парламент сонгулааларыңа национал күштериниң тилелдешкөк хамзаарыштыр хей муң кижилг митинг болган.

Национал партияны баштыңы, мурун-да премьер-министр турган Али Састро-миджойо, Индонезияны мусулман эвиле-линиң (Поня) баштыңы Арудж Барта-ригата болгаш Индонезияны компартия-сының чингине секретары Айдит олар митингке чүве чугаалаан.

Индонезияны амгы чазак улустуң эр-ге-ажыктарыңа улут политиканы чорудуп турар деп Али Састромижойо бо-луп чугаалаан медегеп. Индонезий улутуң улуг хей кезип бө политиканы хүлээп албай турарын сөөлүгү сонгула-лар көргөшкөн. Келир үндөш чазак тур-гузар дугайын чугааламшаан, ийитки болгаш даштыкы айтырлар талазы-биле чээ чазак чагай чуртталгаже чүтүп турар болгаш даштыкы политиканы талазы-биле бүгү дөмөйлөгө тайбыны бажыларын-че ийг бөргөн орадажып турар улус-туң күрөк-соруун шыңгыс күсөдөр ужу-руг деп ол айткан.

Колониализмни бүрүн-биле чок кыл-

мы дөш, Барыны Прианни республика-га каттыштырар дөш Индонезияны удузунуң демекселин чугаалаан Индо-незияны мусулман эвилелини баштыңы Арудж Бартаригата демдегеп.

Индонезияны компартиясының чин-гине секретары Айдит улустуң өртү турар сорулгаларыңа доктаган. «Чыл санында чурттан дыка хей ажык кончааны үтөп ап турар» даштыкың холгаарлашкы-нында Индонезияны хостарыңа ол кый-гырган. Сонгулааларың түндөлинде на-ционал, партияны, компартияны болгаш мусулман партияларын бүгү наповола күштерин азе-кескиңг келер үндөшө чуртту кирир дөш кады ажылдажылга-ның болдуар боттут аргалары тургусту-ган деп он ийити Айдит демдегеп.

Колониализм утур демексид күштө-лөргө, националдык, демократтыг бүгү күштерин каттыштырар чедип алары индонезий улусту кыйгырып турар резо-люцияны митингтиң киржикчилери үн-дүргөн, Халхаптың кабинетин дүжүр-рин, демократтыг буулар чазакты турму-зарын негөө.

(СЭТА).

„Америк дипломатияның методтарының көскүлөк хевирлери“

ЛОНДОН. «Лайф» деп журналга Дал-лестин кылган медегепин тайылбырлап бижиңи Лондонун солуннары үргүзү-лөп турар. Даллестин медегепиниң «күштүгү тургустун» дээр политиканы хөмөдөш, улустар аразыңды дү